

Linnet - det högst nyttiga

SIGTUNA. Blåtyg av linne är en föregångare till jeansstyg. Man kan isolera hus med plattor av lin. Detta lär man sig på linutställningen som pågår nu i Sigtuna museum.

Att linne tillverkas av växtfibrer från lin vet de flesta. Linne används till sängkläder, hemtextilier och plagg.

Men det är inte lika självklart att av lin kan man bland annat tillverka olja till målning, tvål och foderkakor. Lin är starkt och blir ännu starkare när det är vått. Det används därför i rörmokeri och tidigare till fiskeredskap och segel.

Linutställningen berättar om detta i text, bilder och genom visning av linprodukter som en hyllning till växten som botanisten Carl von Linné kallade för *Linum usitatissimum*, "Linnet - det högst nyttiga".

- I dag odlas oljelin i Sverige. Du har säkert sett linfält lysa linblomsblåa på sommaren. De ser ut som havet, säger linälskaren Stina Wählmark.

Stina Wählmark är ordförande i Linodlarföreningen Fransåker, som finns i Odensala. Föreningen har ställt samman utställningen till sitt 25-årsjubileum. Föreningen bildades 1985 med syfte att bevara och sprida kunskapen om odling och beredning av lin.

- Lin odlades redan för 7000 år sedan. I egyptiska kungagravar finns väggmålningar som visar odling och beredning av lin, säger hon.

De äldsta fynden av lin i Skandinavien är från Birka, från 800-tal. När det första mekaniska bomullspinneriet anlades 1813 började bomullen konkurrera ut linet.

På 1970-talet uppmärksammades det i Sverige att kunskapen om lin höll på att dö ut. Det blev då en statlig linutredning och därmed bildades fyra stationer för linberedning. En station ligger i Uppland, det vill säga Fransåker i Odensala.

- Det är en ära att vi har en här i vår kommun, säger Elisabeth Claesson från Sigtuna museum.

Linutställningen pågår fram till 28 november. Linprodukter säljs även under museets julmarknad 27-28 november. Mer info finns på föreningens hemsida, www.linodlarna.se.

Av: JEANINA SANTIAGO jeanina.santiago@sigtunabygden.se

Länk: <http://www.sigtunabygden.se/sigtunabygden/kultur/linet---det-hogst-nyttiga-1127972.aspx>